UUTISET

Luonnonsuojeluliitto toivoo ilmoituksia vieraslajeista

Suomen luonnonsuojeluliitto kannustaa kansalaisia ilmoittamaan havaintonsa jättiputkista ja muista haitallisista vieraskasvilajeista. Havainnoista voi ilmoittaa Luonnontieteellisen keskusmuseon Hatikka-havaintotietokantaan.

Liiton mukaan Suomen vieraskasvilajeista ovat tällä hetkellä komeimmassa kukintovaiheessaan jättiputket, jättipalsami ja kurtturuusu.

Tehokkaat torjuntasuunnitelmat vaativat tietoa lajien sijainnista ja lukumäärästä, sanoo biologi **Markus Seppälä** luonnonsuojeluliiton tiedotteessa.

Esimerkiksi jättiputkilajit on luokiteltu Suomessa erityisen haitallisiksi lajeiksi, ja ne on määrä hävittää maasta kokonaan.

Vieraslajit ovat eläin-, kasvi- ja muita eliölajeja, jotka ovat levinneet uudelle alueelle ylittämällä ihmisen avulla lajille muuten mahdottoman leviämisesteen, kuten valtameren tai vuoriston.

Jättiputki kukkii paraikaa.

STT

Hatikka-havaintotietokanta: www.hatikka.fi

Maastopalot raivoavat yhä Etelä-Euroopassa

Sekä Kroatiassa että Espanjassa taisteltiin tiistaina jo kolmatta päivää tuhoisia maasto- ja metsäpaloja vastaan.

Espanjassa viranomaiset olivat tiistaina toiveikkaita, että jo neljä henkeä vaatinut ja 15 000 hehtaaria metsää tuhonnut palo saataisiin pian talttumaan. Sää alueella on muuttunut viileämmäksi ja kosteammaksi ja tuulet ovat tyyntyneet. Palo riehuu Kataloniassa Ranskan rajan tuntumassa.

Metsäpalojen vaara on Espanjassa suuri, sillä mennyt talvi oli kuivin 70 vuoteen.

Sen sijaan Kroatiassa palot riehuivat Selcen lomakohteen liepeillä lähellä Rijekan kaupunkia ja muutaman kymmenen kilometrin päässä Moscenicka Dragassa Adrianmeren rannalla.

Selcessä jouduttiin evakuoimaan 1 500 turistia. Palo katkoi alueelta sähköt ja puhelinlinjat, ja läheinen moottoritie jouduttiin osittain sulkemaan liikenteeltä.

Tiistaihin mennessä liekit olivat vaatineet yhden kuolonuhrin, kun palomies sai surmansa Moscenicka Dragassa. Sisäministeriön mukaan palotilanne jatkuu vaikeana.

MT–STT

Virolaiset ovat lisänneet lihan syöntiä

TALLINNA

Talouden kohentuminen muutaman heikomman vuoden jälkeen näkyy virolaisten lihankulutuksessa. Talousuutisten portaali tarbija24.ee uutisoi, että virolaiset kuluttivat viime vuonna lihaa kolme kiloa enemmän henkilöä kohden kuin vuonna 2010.

Keskimäärin virolaiset söivät lihaa 73,1 kiloa henkilöä kohden. Suosiossa on erityisesti sianliha, jota on kokonaiskulutuksesta lähes puolet. Toiseksi eniten etelänaapurit syövät broileria. Naudanlihaa kulutetaan sen korkeamman hinnan takia melko vähän.

Makkaroiden raaka-aineiden tuonti muualta on virolaiselle lihateollisuudelle tyypillistä. Samalla Virosta viedään kalliimpia lihanosia, kuten sian sisäfileetä ja kanafileetä.

Lihan kotimaisen kulutuksen kasvun lisäksi myös vienti kasvoi viime vuonna. Maasta vietiin Venäjälle 212 000 elävää sikaa. Vuotta aiemmin lukema oli 153 000.

Jatkossa virolaisten lihantuottajien murheena on Euroopan keikkuva talous. Arvokkaampien lihanosien viennin varakkaisiin Länsi-Euroopan maihin odotetaan vähentyvän.

SILJA HURSKAINEN

JAANA KANKAANPÄÄ

Hyvistä lähtökohdista huolimatta aivan varmana runsasta sienisatoa ei voida pitää.

Sienisadosta tulossa hyvä, mutta toukkainen

Syksyn sienisadosta on näillä näkymin tulossa hyvä, arvioi Metsäntutkimuslaitoksen vanhempi tutkija **Kauko Salo**. Viileänä ja sateisena pysynyt kesä on hänen mukaansa ihanteellinen kaikkien sienilajien kasvun kannalta.

Hyvistä lähtökohdista huolimatta aivan varmana runsasta sienisatoa ei voida pitää. Sienten kasvu on tutkijan mukaan usein selittämätön asia.

Aika paljon riippuu siitä, mitä sieni itse ajattelee, Salo tuumii.

Metsissä pääsee nyt jo monin paikoin keräämään muun muassa kantarelleja sekä joitain rousku-, hapero- ja tattilajeja. Salon mukaan paras sienikausi alkaa kaikkialla maassa aikaisintaan elokuussa.

Sienestäjien satoa voivat kuitenkin verottaa toukat. Sienisääsken toukkia on tänä vuonna tavattu runsaasti.

Hyvä sienivuosi lisää myös myrkkysienten lajikirjoa, joten sienestäjien tulee olla erityisen tarkkaavaisia sienten tunnistuksessa.

STT

Kuivuus etelässä ja idässä pudotti EU:n satoennustetta

Sato-odotukset vaihtelevat eri puolilla Eurooppaa. Maissisato on jäämässä 12 prosenttia viimevuotista pienemmäksi. Suomeen odotetaan hyvää ohrasatoa.

BRYSSEL (MT)

EU:n komissio pudotti maanantaina tämän vuoden satoennustettaan. Pitkään jatkunut kuumuus ja kuivuus ovat leikanneet sato-odotuksia varsinkin Euroopan etelä- ja kaakkoisosissa.

Komissio ennustaa EU:n tämän vuoden viljasadon jäävän 3,7 prosenttia viimevuotista alhaisemmaksi, kun edellisessä ennusteessa pudotusta odotettiin vain 0,6 prosenttia.

Eniten komission maatalousutukimusyksikkö on laskenut maissisadon ennustettaan.

Romanian, Unkarin ja Italian huonojen sääolosuhteiden vuoksi unionin maissisadon ennakoidaan jäävän lähes 12 prosenttia viimevuotista pienemmäksi.

Maissin jälkeen eniten pudotusta odotetaan auringonkukan, durum-vehnän ja perunan satotasoihin.

Pientä nousua sen sijaan ennustetaan rukiin, ohran ja rapsin satoihin. Riisisadosta on tulossa hyvä useimmissa eteläisen Euroopan riisintuottajamaissa.

Ranskassa ja Saksassa hyvät satonäkymät

Länsi-Euroopassa ja etenkin Britteinsaarilla sää on ollut koko kesän ajan poikkeuksellisen sateista ja viileää. Isoa vaikutusta viljasatoihin sillä ei kuitenkaan ole ollut. EU:n suurissa maatalousmaissa Ranskassa ja Saksassa sääolosuhteet ovat olleet sadonmuodostuksen kannalta suotuisat.

Vehnäsadosta odotetaan keskimääräistä parempaa Italiassa, Hollannissa, Latviassa ja Bulgariassa.

Huono vehnäsato taas uhkaa Espanjaa, Portugalia, Slovakiaa, Viroa ja Unkaria.

Keskimääräistä parempaan ohrasatoon ylletään EU:n komission mukaan tänä vuonna Suomessa, Sloveniassa ja Bulgariassa. Huono sato on luvassa Iberian niemimaan lisäksi Liettuaan.

Suomen osalta komissio on pitänyt satoennusteensa lähes ennallaan vaikka runsaat sateet hidastavat viljojen tuleentumista ja voivat haitata sadonkorjuuta.

Suomen vehnäsadon ennakoidaan jäävän reilut 3 prosenttia viimevuotista pienemmäksi, keskimäärin 3,73 tonniin hehtaarilta.

Ohrasadon taas ennakoidaan kasvavan yli 5 prosenttia, lähes 3,6 tonniin hehtaarilta. Myös rypsisadon ennustetaan kasvavan hieman viimevuotisesta.

Sokerijuurikkaan sadosta ennakoidaan keskimääräistä, mutta selvästi viime vuoden huippusatoa pienempää.

Vehnän satoennuste 2012
Verrattuna keskiarvoon vuosina 2007–2011

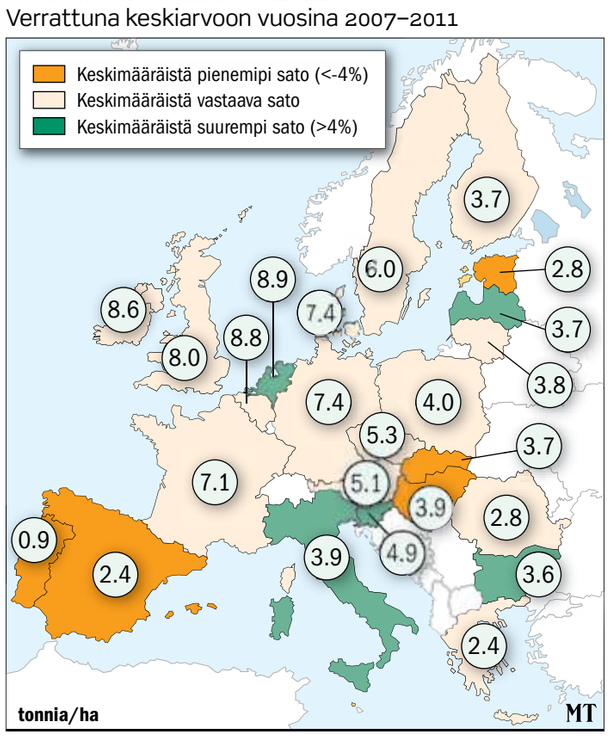

Pientä nousua ennustetaan rukiin, ohran ja rapsin satoihin.

Kuivuus rokottaa Venäjän satoja

EU:n ulkopuolisista alueista kuivuus rokottaa satoja etenkin Venäjän eteläosissa. Myös Kazakstan kertoi maanantaina huonoista satonäkymistä.

Ukrainassa, Valko-Venäjällä ja Pohjois-Afrikassa viljasadot pysyvät pääasiassa keskimääräisellä tasolla.

Viljojen hinnat ovat olleet maailmalla rajussa nousussa. Eniten hintoja nostaa Yhdysvaltojen ennätyksellinen kuivuus.

Maan maissisadon ennustetaan jäävän jopa kolmanneksen totuttua pienemmäksi.

NIKLAS HOLMBERG

ELINA PAAVOLA

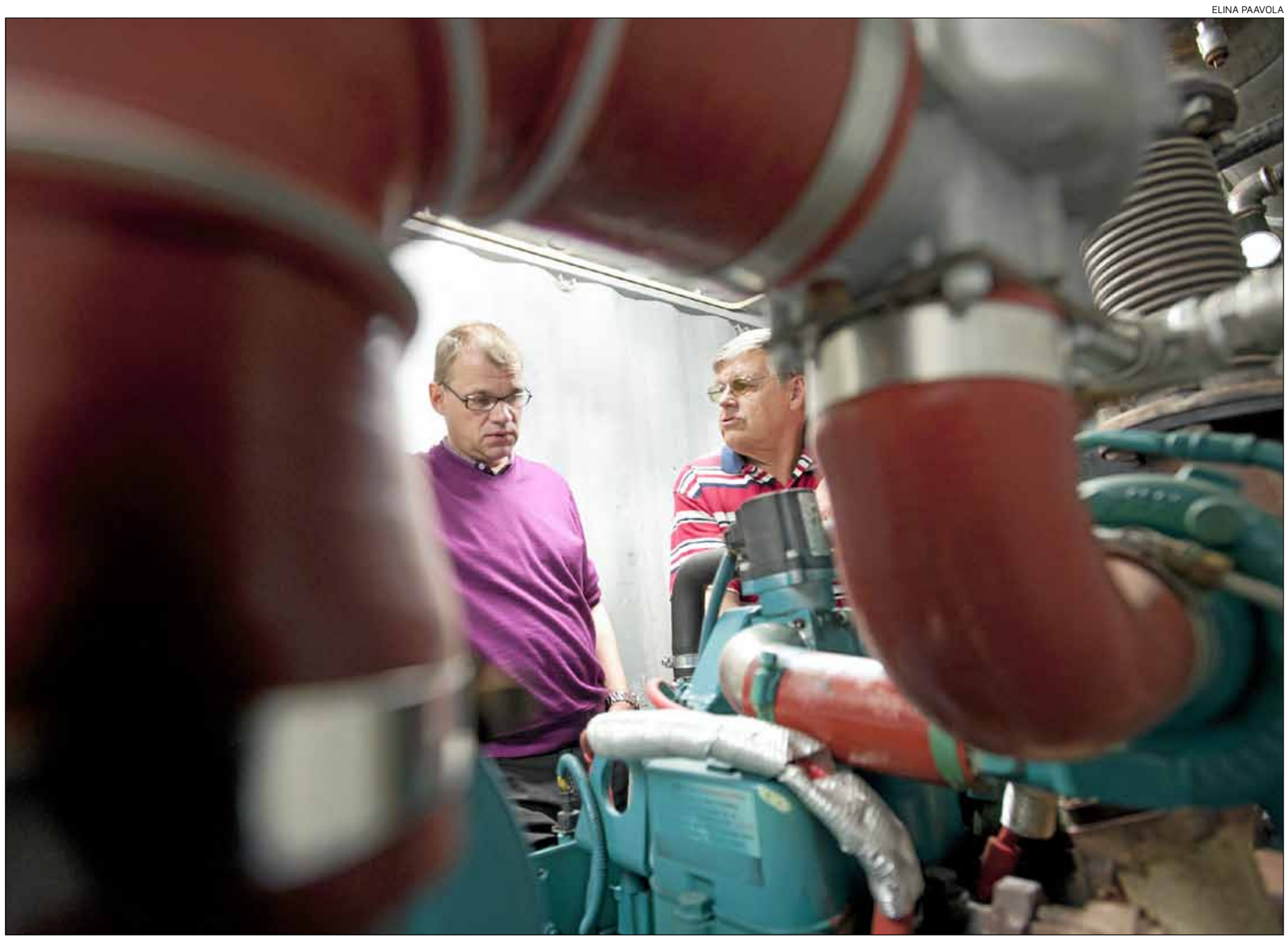

Keskustan puheenjohtaja Juha Sipilä tutustui viime viikolla Heikki Junttilan biokaasutuotantolaitokseen.

Biovoimala tuottaa lehmänläjistä lämmikettä

NIVALA (MT)

Nivalalaisten **Heikki** ja **Pirkko Junttilan** maitotila on tuottanut bioenergiaa omaan tarpeeseen 12 vuoden ajan.

Tila on hankkinut kaksi erillistä biokaasulaitosta, joissa kummassakin on 50 kuution reaktorit. Laitokset hajottavat suuressa lietealtaassa muhivan lannan biokaasuksi.

Järjestelmästä tuotetusta energiasta pariskunta saa maatalouskäyttöön tarvitsemansa sähkön, lämmön ja lämpimän veden.

”Biokaasussa ei ole kuin hyviä puolia. Se on puhdasta uusiutuvaa energiaa, jolla voidaan vahvistaa Suomen energiaomavaraisuutta”, Heikki Junttila sanoo.

Ajatus omasta energiantuotannosta on takonut Junttilan takaraivossa 1960-luvun maamieskouluajoista lähtien. Jo silloin tiedettiin, että biokaasun tuotantoprosessilla saadaan aikaan täydellinen kierto aineen palauttamiseksi luontoon. Kaikki tuotannossa syntyneet sivutuotteet voidaan hyödyntää lannoitteena pellolla.

Haju ei enää haittaa

”Naapuri tuli yhtenä vuonna ihmettelemään, että onko meillä ajettu lietettä ollenkaan pelloille, kun ei haise. Jalostetusta lannasta eli rejektistä häviävät hajuhaitat”, Junttila valaisee.

Käsitelty lanta liukenee nopeammin, jolloin kasvit pystyvät käyttämään sen heti hyödyksi. Normaalin lietteen täytyy Junttilan mukaan muhia maassa pari kuukautta, ennen kuin bakteerikanta on kasvien itämiseen sopiva.

”Keväisin ajamme pelloille ainoastaan rejektiä ja puimassa on saanut käydä.”

Junttilan tilalla reaktorit jauhavat yötä päivää. Tilan seitsemisenkymmentä nautaa tuottavat vuodessa lähes 3 000 kuutiota lantaa. Yhdestä kuutiosta saadaan sähköä 120 kilowattitunnin verran.

”Oma laitos korvaa ulkoapäin tulevaa sähköä merkittävissä määrissä. Tavoitteena olisi tuottaa 80 prosenttia sähköstä itse. Nyt olemme 40–50 prosentin paikkeilla. Säästöt ovat 1 000 euron luokkaa kuukaudessa. Kesäisin tosin navetan ilmastointi syö paljon sähköä.”

Vihreää energiaa tankkiin

Junttila ajeli biokaasulla kulkevalla autollaan monta vuotta, kunnes päätti myydä sen eteenpäin. Hänen tavoitteenaan on kuitenkin perustaa tilalleen oma kaasuauton tankkausasema.

Jalostetun biokaasun poltosta ei synny myrkyllisiä pakokaasuja. Autossa se on hiljaisempi polttoaine kuin esimerkiksi diesel.

Junttila on laskenut, että yksi hehtaari lehmien syömää heinää kaasuksi muutettuna liikuttaa autoa noin 30 000 kilometriä.

”1950-luvulla kulkupelinä toimineet hevoset söivät 500 000 hehtaaria peltoa. Suomessa olisi loistavat edellytykset hyödyntää maata biopolttoaineeksi. Tietotaito ja koneet ovat olemassa, vielä kun löytyisi se into.”

TANJA KORPELA

Sipilä: Vauhtia nettomittarointiin

Keskustan puheenjohtaja **Juha Sipilä** tekee omaan taloonsa sähköt hakkeesta saatavalla puukaasulla. Hän peräänkuuluttaa hallitukselta ripeyttä ja määrätietoisuutta nettomittarointipäätöksentekoon.

Nettolaskutuksessa pienet kotivoimalat maksaisivat vain siitä sähköstä, jonka ne joutuvat ottamaan sähköverkosta.

Netotus sisältäisi myös oikeuden syöttää ylijäämäsähkö verkkoon korvausta vastaan. Itse tuottamansa sähkön osuuden sähkön käyttäjät voisivat vähentää sähkölaskusta.

Tällöin ne eivät joutuisi maksamaan myöskään sähkön siirrosta syntyviä kuluja.

”Nettomittarointi on erinomainen tapa vauhdittaa uusiutuvan energian pientuotantoa ja siihen liittyvää laitevalmistusta”, Sipilä sanoo.

Kansainvälisesti verraten Suomessa sähkö on edelleen halpaa, joten biosähkön tuotanto ei ole kannattavaa ilman mittavaa tukea. Suomessa biokaasu onkin Sipilän mukaan melkein kokonaan hyödyntämättä.

Toimiala tarvitsee hänen mielestään kipeästi toimivat kotimarkkinat, jotta siitä kehittyisi kasvava vientiala.

TANJA KORPELA